

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 3.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Juliusnak 8-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Hadi Történetek:

(A' Baró Kray' táborától.)

A' Fegyvertármester Báró Kraytól a' Fő Hadi Cancelláriához Bétsbe érkezett tudósítások; rész szerént *Neuburgból* Junius 26-dikánn; rész szerént *Ingolstadtból* Jun. 29-dikénn; rész szerént harmadszór a' tábornak *Ingolstadt* mellől *Lands-hut* felé való marsch-úttjáról *Biburg* nevű Státzió-ról 30-dikban indultanak, a' melyekből a' következő környülállások közöltetett *officialiter* a' publicummal: — „

„Jun. 26-dikánn írja *B. Kray* *Neuburgból* (ezek a' Fő Hadi Cancellária szavai), hogy mingyárt

azután, a' midőn seregeit a' *Duna* mellett a' *Lech* vizénn innen a' közelébről meg-iratott módon meg-szállította volna, az ellenséges seregek által hathatóson meg-támadtatott, a' mely ellenséges seregek nevezetes holtakból és sebessékből álló vesztéssel vizfszá igazittattak; *Despaigne* nevü ellenséges Generál is meg-sebessédedt: a' magunk' leg több vesztése ezen alkalmatossággal 200 emberekből állott.

„Minekutánna ezen tábor-helyenn seregeink magokat ki-nyugodták volna, 28-dikban, a' *B. Kray*' 29-diki tudósítása szerént, *Ingolstadt*hoz meg-érkeztetenek.

„Minthogy pedig azonközben Generálmájor Gróf *Meerfeld* is (feljebb a' *Lech* mellett *Friedberg* felé) egy el-küldetett ellenséges sereg által nagy erővel meg-támadtatván, *Dachau* megé *Mönachium* (*München*) felé vizfszá nyomattatott: erre nézve úgy találta *B. Kray* a' dolgot, hogy táborunknak *Ingolstadt*nál lévő fekvését meg-kelessek változtatni, melyhez képpelt a' már ujjanton jól meg-erössített és eleséggel meg-töltetett *Ingolstadt*i várba elegendő örző sereget rendelvé né, Gr. *Klenau* Generálmájort *Ingolstadt*' tájján egy könnyü szerü fegyveres tsoporttal a' *Duna* fedezésére ki-állította, míg az alatt maga a' fő tábort *Landshuth*hoz az *Iser*' mejjékire vezérelte.

„Ezen marsch-útból a' *Biburgi* Státzióról írta 30-dikban *B. Kray*, hogy a' *Dachau*nn keresztül *München* felé elő nyomult ellenséges tsoport, 29-dikban *München* várossába is bé-szállott légyen, minekutánna a' Választó Fejedelem onnét útját *Landshut*ba vette volna, olyan fel tett tzel-lal, hogy ott azon seregeivel, a' melyek már az ellenség előtt állanak, azokat is egyesítse, a' melyek még a' tartomány' más részeiben fekülzenek. “

* * *

„Folytatása azon Cs. Királyi Generálisok', Stáb és Fő Tisztek' neveiknek, a' kik *Orosz* országban ezen esztendőben Aprilis 15-dikétől fogva Május' 10 dikeig, el-estek, meg sebesedtek, vagy el-fogattattak: — „

„*El-estek*: — A' 61-dik Regimentből Kapitány *Füftös* — a' Kray Regimentjéből, *Bajzath* és *Markus* Hadnagyok — a' Colloredo Joseféből, *Kolomboth* Hadnagy a' Jordiséből, *Plappert* Hadnagy — a' Kheuléből, *Casattry* Májor, és *Stiabek* Kapitány — a' Fürktenbergéből, *Clement* Zászlótartó.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„*Meg-sebesedtek*: — A' Klébek' Regimentjéből, Oberster *Kotulínsky* és *Esquille* Zászlótartó — a' Krayéből, *Jeszeny* és *Ujfaludy* Hadnagyok, Reg. Adjut. *Bsehm*, *Traux* Hadnagy — a' Colloredó Joseféből, Gróf *Bánfi* és *Milius* Kapitányok, *Wipplar*, *Bolberik* és *Schwartzmann* Hadnagyok, *Forret* Zászlótartó — a' Wárasdi Regimentből, *Boichetta* Hadnagy, és *Heim* Zászlótartó — a' Michanovich Volontérjai között, *Ivanovics* Kapitány, és *Messarovics* Hadnagy — a' Marjássy Vadászfizai között, Kapitány *Corti*, *Utsch* és *Vitéz* Hadnagyok — a' Jordis Regimentjéből *Harnack* Kapitány — a' 16-dik Regimentből, *Ketskeméthy* Kapitány — a' Nadasdyéből *B. Bouls* Zászlótartó — az 1-ső Banátusi Batalionból, *Pavich* Hadnagy — az 5-dik Huszár Regimentből *Kisfaludy* és *Szidelnitzky* Fő Hadnagyok — a' Splényi Regimentjéből, *Holsch* Hadnagy, és *Szabo* Zászlótartó — a' Stuartéből, *Ratkovics* és *Esnitz* Hadnagyok — a' Hohenloheéből, *Posch* Kapitány, *Swarzenbach* Hadnagy — az Amende Volontérjai között, *Hangebauer* Hadnagy, *Spachu* és *Brattu* Zászlótartók — az d'Aspre' Vadászfizai, között Had-

nagy *B. Weber* — a' Josef F. Hertzeg' Regimentjéből, *Best Májor*, *Maberbes Hadnagy*, *Conde Zászlótartó* — az Antal F. Hertzegéből, *Velutti Kapitány* — a' Wallis Mihályéből, *Mühlbeck és Baumgarten Kapitányok*, *Beck Zászlótartó* — a' Sztárayéből, *Kapitány Botta* — a' Fürstenbergéből, *Dirix Oberstlieutenant*, *Linde és Bienenfeld Kapitányok*, *Willers és Fürstenwarter Hadnagyok*, *Burgermeister Zászlótartó* — a' Kheuléből, *Buresch Oberstlieutenant*, *Vaux Májor*, *Kölbel Kapitány*, *Kalderer*, *Borosiny Hadnagyok*, *Sattmann*, *Hauwitz*, *Reichel*, *Beni Zászlótartók* — a' Görschen Granatéroszai közzül, *Wintzel Kapitány*, *Pisko Hadnagy* — a' Nenyei közzül, *Kauz Kapitány*, *Promichles Hadnagy* — az Orániai Hertzegéből, *Richard és Müller Kapitányok*. Library Cluj

„*Elfogattak* : — Az Alvintziéből *Rom*, *Habermann*, *Ghol*, *Ploch Kapitányok*, *Girovano*, *Henzi*, *Rabaglioni*, *Orban*, *Czilling Hadnagyok*, *Seilli*, *Schindler*, *Blasko Zászlótartók* — az Astiéből, *Del Caretto Oberstlieutenant*, *Lauzon Májor*, *Barowacza Kapitány*, *Maggiolini Hadnagy* — a' Colloredó Joseféből, *Barbazzo*, *Kulmar*, *Gróf Weisenwolf Hadnagyok*, és *Nuce Zászlótartó* — a' Krayéből, *Gr. Galler Kapitány*, *Rhabovszky Bongrovfzky*, *Hadnagyok*, *Donasi Zászlótartó* — a' 61-dik Regimentből *Kolak*, *Khol* és *Schönfeld Hadnagyok* — az Ogulinerek közzül, *Sanics Kapitány*, *Milanovics Hadnagy*, *Moravicz Zászlótartó* — a' Josef F. Hertzegéből, *Manko* és *La-Seine Hadnagyok* — az Antal F. H. ből, *Spieghati Hadnagy*, *Ballacs Zászlótartó* — a' 6-dik Banatusi Reg. ből, *Kapitány Lucier* — a' Michanovics Battalionnyából *Treuenfels Zászlótartó* — a' D'Aspre' Vadászszai közzül *Bey Kapitány*.

A' Német Országi táborainknal el-estek, meg-

sebesedtek, vagy el-fogattattak, Aprilis 25-dikétől, fogva Május 10-dikéig, ezek: — „

„*El-estek*: — A' *Károly Fő Hertzeg*' Regimentjéből, *Bergh* és *Pallas* Kapitányok — a' *Steinéből*, *Perremans* Kapitány — a' *Manfrediniéből* *Flemming* Hadnagy — a' 60-dik Regimentből *Lopresti* Kapitány — a' *Benyovszkyéből*, *Balsack* Kapitány — a' *Benderéből*, *Müller* Zászlótartó — a' *Schröder Károlyéból*, *Kaiser* Kapitány, *Scherpf* Hadnagy, *Pætrick* és *Dernbach* Zászlótartók — a' *Würtembergéből* *Magnette* Hadnagy — a' *Ligneéből*, *Couvreur* Kapitány, és *Dekim* Hadnagy — a' *Fitz Gillon* Granatéroszai között, Kapitány *Kiss* a' *Lascy* Regimentjéből, *Drayer* Hadnagy, *Claj* Tyrolisi Stutzosok között, *Rupp* Kapitány — Hadn. *Schieffi* a' Császár, és *Andritzky* az *Anspach* Dragonyosai között — a' *Latour*' Dragonyosai között — a' *Latour* Dragonyosai között *Bannans*, *Tronitzek*, *Pilstiker* és *Mesmaker* — a' *Kinskyé* között *Teschenberg* Hadnagy. — A' *Mészáros* Regimentjéből *Szentiványi* Májor, *Kansini* Kapitány — A' *Blankensteinéből*, *Nadasdy* Kapitány — a' 2-dik Ulánus Regimentből *Harmischer* Kapitány.

(A' sebesek és el-fogattattak' neveik másször következnek.)

NB. A' közelébb költ Kurir' 23-dik level oldalán az 5-dik sort így kell olvasni: *Werdli-szegg*, *Bácsmegyei* és *Litmarzy* Hadnagyok &c.)

Francozia Respublika.

Demny és *Junod* Frantzia Generálisok 100 katonákkal, közelebről *Egyiptomból* Frantzia országba haza érkező, mingyár azután rendelés érkezett az Országló-széktől a' *Moniteurhoz*, hogy *Egyiptomnak* állapotjáról a' következő *Officiális* tudósítást hirdesse-ki:

„Az Alku, mely szerént a' Frantzia seregeknek Egyiptomból el kellett volna távozni, már bé-töltetendő-félben volt: melyhez képpest a' Nagy Vezér *Cairó* várossához közelgetett, és a' mellette lévő helyeket, mint az egyezés tartotta, elfoglalta. A' két táborok között leg jobb egyellég uralkodott; a' *Porta* közötte a' véle szövetségben lévő Hatalmasságok' Ministerjeikkel a' Capitulatzió' punktumait; és hirt adatott a' maga jobbágyainak, hogy az *Egyiptommal* való kereskedést mar ismét el-kezdhetik. A' Frantzia seregeknek az *Alexandriai* kikötő-helyből való hazaszállításokra sok minden féle Nemzet béli hajóknak kellett volna meg-érkezni. A' Kapudán-Bascha már készült, hogy feles számu hadi hajókkal el-evezven, a' Frantziáknak hajóra való ülését igazgassa, és őket haza kísérje. A' Nagy Vezértől is el ment a' rendelés, hogy egy hajótsport, a' mely ekkor *Rhodus* szigete körül gondolatott lenni, sietve jöjjön *Alexandriához*.“

„Azonközben ugy tettszett, hogy az Anglusok a' Capitulatzióval, hoiott annak az ő tulajdon Agenisek *Sidney Smith* is egyik fő elzközlője volt, nem volnának meg-elégedettek. Az ő Konstantinápolyban lévő Követjek Lord *Elgin* conferentziára menvén a' Török Országló székhez, ennek tudtára adta, hogy az Anglus Udvar egy ilyen Capitulatziónak alája nem irhat, melyhez képpest az Anglus hadi hajók, mind azokat a' hajókat a' melyek *Egyiptomból* Frantzia seregekkel el-evezni fognák, utjokban meg fognák akadályoztatni. A' *Porta*, nyughatat anfégba helyheztetődven egy ilyeo dolognak hallása áltá, kérte az Anglus Követet, hogy ezen dolog iránt küldene Kurirt a' maga Udvarához. Hanem ezenközben már Admirál Keithhoz is meghatározott rendelések érkeztenek volt, és mind Keithtól mind pedig *Sidney Smith*től is olyan officia-

lis kinyilatkoztatások küldettek a' Frantzia Fő Vezérhez *Kleber* Generálishoz, hogy a' *Londoni* Udvar az *Egyiptom* iránt való Capitulatzió-
nak bé töltetődését, telyefféggel meg nem en-
gedi. Az alatt több Anglus hajók is érkeztenek-
meg az Egyiptomi partokhoz, a' melyek az itt
lévő kikötő-helyeket bézárván, minden nemzet-
béli hajókat, a' melyeket innét Frantzia seregek-
kel el evezni akartanak, ellenséges módon trak-
táltanak. Mostan tehát már Generál *Kleber* is
kéntelenített a' maga táborának bátorsága fe-
lől gondoskodni, és nem botsathatta ki kezeiből
azokat az erősségeket, a' melyek seregeinek bá-
torságául szolgálhattak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Ilyen képpen az ellenségeskedéseknek ujjan-
toni el-kézdődésekről az Nagy-Vezért tudósítot-
ta; és az után 6 ezer emberekkel, a' kik eddig
Cairó alatt táborban fekütek, a' Jantsárok' A-
gáját meg-támadta, 's ötet könnyű szerrel el-ker-
gette. A' Nagy-Vezér' tábora két ora távolságra
feküdt a' Jantsároktól, a' ki ezeknek meg-veret-
tetését meg-értvén, azonnal maga is tsatához ké-
szült, és a' Jantsároknak segítségére akart men-
ni: hanem az alatta való nép meg-felemlvén, meg-
szaladott, és minden felé széljel futott. Az alatt
az Egyiptomi Helytartó *Nasid Bascha*, *Ibrahim*
Baschával és *Osman-Effendivel*, 's-több más Ba-
schákkal együtt, a' lárméra ide sietvén, midőn tár-
sukat már meg verettetve lenni szemlélték, *Cai-
róba* bé-rontottanak.

Az Olosz országba bé-útazott reserva-sereg'
számát így adja elő *Wild* nevű Helvétziai Com-
missarius: — „A' nagy *Bernhard* hegyénn 20 fél-
Brigada gyalogok és 14 Lovas Regementek taka-
rodtak keresztül; a' kis *Bernhard* hegyénn 5000,
a' *Simplom* hegyén 2400 emberek mentek által;

továbbá, a' *St. Gotthardon* is 20 ezer emberek takarodtak, által, a' kiknek 15 ezerét Gen. Moreau adta a' maga táborától az *Olosz* táborhoz, 5 ezere pedig hasonló-képpen a' Frantzia országi belső vidékekről érkezett ide. — *Dijonnál* még egy második reserva sereg organizáltatik, a' melynek Junius' 15 dikéig hasonló-képpen készen lehetnek lenni az *Olosz* országba való bé-útazásra.

A' Napnyugoti Frantzia partokról még mind jönnek az ujjabb-meg-ujjabb hírek *Parisba* a' felől, hogy az *Anglus* hajók nem akarnak szünni ezen Frantzia partoknak hathatós expedíziók által való fenyegetésektől. *Hount* és *Hedik* nevű szigeteknél az *Anglus* katonák táboroznak, és *Belle-Isle*nek meg-támadására törekednek.

Brüsselből azt írják, hogy a' *Nieuporti* kikötő-helyet szorosan bé-zárták az *Anglus* hajók, és *Ostende'* tájján is számosan mutogatják magokat. Így vagyon *Walcheren'* tájján is a' dolog; főt az egész *Seelandia* keményen meg-félemllett volt ezen napokban: hanem a' partokat fedező seregek azonnal mindenütt meg-jelentek, melyet az ellenség észébe vévén, 12 oráig való olálkodása után, ismét *Goree* felé el-takarodott. A' *Mosa* és *Schelde* vizek környékeire, mind több-több Frantzia seregek, és a' Generál *Augereau'* táborához is sok Generálisok és fő tisztek érkeznek.

Olasz Ország.

A' *Nápolyban* ki-jövő Ujjságnak 6-dik Juniusi darabja szerént, a' Királyné, három Királyi Hertzeg Afzfzonyokkal és *Leopold* Királyi Hertzeggel együtt, hajóra ült, hogy útját Német ország felé folytassa — 4 *Orosz* és 2 *Anglus* Linea hajók és 1 *Anglus* Fregát kísérik a' Királyi Famili-

át; magok ő Felségek a' *Nelson* Admirális hajóján ülnek.

A' *Palermói* kikötő helybe egy *Orosz* hajós fereg-osztály várattatik, a' mely 8 ezer *Orosz* katonákat viszzen oda, mint láttszik, *Siciliának* védelmezésére.

Milyen állapotban lehetett *Genua* városa Jun. 4-dikénn, mikor azt a' *Frantziák* feladták, meg-lehet a' *Massena*' levelének ki-fejezéseiből itélni, melyet ő azon naponn irt az első *Consul*-hoz, és a' mely az után a' *Párisi Moniteurben* is ki nyomtattatott: — „

„Generál Szerentsém vagyon *Genua* városának az ide-után levő *Alku* szerent tett feladattatásáról, számot adni. Ugy itélek, hogy ezen *Egyezést*, méltónak lenni találod ahhoz a' vakmerő ellentálláshoz, a' mellyel az örző-fereg a' várost védelmezte. Mi az egész meg-szállás alatt el nem vesztettünk egy újni szélellégü földet is; mindenütt erőt vettünk: és ha eleségünk lett volna, örökre meg-maradhattunk volna *Genuában*. Ma az utolsó három-három *uncziáját* osztattam ki a' katonák között annak a' valaminek, a' mit mi kényérnek nevezünk, és a' mely nem egyéb, hanem egy *korpából*, *zabszalmából*, és *Csokolatéból* elegyített rozsz *massa* volt. Meg-eméztettük minden lovainkat. A' halál, mind a' városiak, mind a' katonák között egy formálog kegyetlenkedett. Az éhség és a' városra való ellenséges tüzelés, támadásra tzelő mozgásokat is gerjesztettek volt, hanem ezek még böltsöikben meg-folytattak. Azzal a' reménsséggel, hogy te meg fogsz szabadításunkra jelenni, annyira vittem keménység által a' dolgot, hogy meg-várhattuk volna el-érkezésedet. Hanem, végezetre tsak ugyan bomladozni kezdett a' *machina*: a' magunk vizsgálva-vonása felöll kellett gondolkoz-

nunk, hogy mindent el ne veszünk, és hogy a' Respublika' számára annak a' seregnek maradványát meg-tarthassuk, a' melynek álhatatosságát, az eddig való időkben hallatlan inségek, strapatziák, és minden féle szükségeknél szenvedései is, meg nem tántoríthatták. Már a' katonáknak testi erejek egészben oda lett volt, mint *skélétek*, úgy tévelyegtek. Ez a' tiszta, a' ki leveletem vizsi, meg beszéllhet mindent, a' mit szenvedtünk és tselekedtünk, hogy *Génuát* meg-tarthassuk. Én induló-félben vagyok, hogy magamat a' tábor' derekához tsatóljam, és ott azon utasítások szerint tselekedjek, a' melyeknek hozzám való küldésére kérek. Onnét tudósítani foglak magam felől.

„*Massena.*”

Batava Respublika.

Az egy ideig el-mulva volt Cisalpina Respublikának *Hágai* Követe *Hazaí Goldi*, minekutánna a' *Párisban* lévő *Batavus* Követ *Schimmelpenning* Lombardiának a' *Frantzia* seregek által lett el-foglaltatását a' *Batavusok*' Országlószékének is megírta volna, ujra hozzá kezdett Követi foglalatoságaihoz, 's még a' szerentséltető közöntéseket is közönséges módon el fogadta.

Német Birodalom.

Mely nagy légyen *Swéviának* kivált *Napkeleti* határainn az inség, látni lehet azokból a' levelekből, a' melyeket a' *Müncheni* Országlószék még a' mult *Junius*' 23-dikánn ki-adatott. Egész helységeket oda hagytak a' lakosok, mind az erdőkre kergette őket az ehség, a' hol egész háznépek fárhoz hasonló fekete kenyérral táplálgatják magokat, a' melyet egy napról a' másra mezőhelyekről kudulgatnak a' nyomorultak ölfűze.

Már Bavoriának Napnyugoti széleire is kiterjedett pedig ez az inség. *Friedberg* várossára még első látogatások' alkalmatosságával nagy hadi adót vetettek a' Frantziák. A' Tanástól 200 ezer Livrákat, és 100 lovakat kívántak: a' melyek is mingyár le nem tétetődhetvén, és *Gen-Lecourbe*, a' ki ekkór 6000-red magával Augsburgban tartzkodott, várokozni nem akarván, a' *Friedbergi* két Polgármesterek és két gazdag orások, mint kezesek, el-vitették. Az után tsakugyan viszfá botsáttatta *Lecourbe* a' két Polgármestereket, oly ígéret mellett, hogy a' két orásoknak valtságául 100 ezer Livrákat és néhány lovakat fognak küldeni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nem tsak a' *Lipsiai*, hanem más Német országai könyv-kalmárok is nagy tsapást szenvedtek 's szenvednek nem tsak a' mostani Háboru miatt, hanem log inkább az *Orosz Császárnak* azon ujj rendelése által, a' mely szerént sem idegen könyveket, sem idegen muzsikai-notákat nem szabad többé bé-vinni az *Orosz Birodalomba*.

Elogyes Levelék.

Londonból, Jun. 17-dikénn: —

Már adott-ki itt az Udvari Újjság is egy offiziális tudositást a' most ájjanton munkába véte-tett *Quiberoni* expeditziórol. A' levelet *Edward Pellew* a' *Quiberonhoz* küldetett hajós-tsoporti' vezére irta a' *Canalisi* Anglus hajós sereg' fő vezéréhez Lord *Vincent* Admiralishoz. A' levél' summája ez: — „

„Szerentsém vagyon jelenteni, hogy mi ide meg-érkeztünk. Jun. 4-dikénn, *Tames* és *Cynthia* hajóink egy kised katona tsoportal együtt, *Quiberonnak* Dél és Napnyugot között eső lizege-

letjét meg-támodták, és minekutánna az itt lévő Battériákat el-halgattatták volna, a' Májor *Ramsey* vezérlése alatt ki-szállott tsoport által ezen Battériák el-hányattak. A' mi vesztesünk 2 el-esett és 1 meg sebelledett emberből állott. Né-hány parti-hajókat is el vettünk. Jun. 6-dikánn egy szerentsés próbát tettünk a' *Morbiháni* ten-ger-öbölés kikötő-hely ellen; 6 *Brigg*, *Stops*, és más egyéb nevü parti-hajókat, 100 emberekkel együtt, el-fogtunk, az *Insolent* nevü 18 ágyus Cor-vettét, több külömb-külömb apró hajókkal együtt el-égettük, a' rajta lévő ágyukat semmivé tettük, 's-a' magazinumot a' levegöbe fel-vettettük. A' Királyné Regimentjének 300 emberei tették ezen kárt az Ellenségnek. A' veszteségünk Cigen ki-tsiny volt. Egyéb aránt örömmel jelenthetem, hogy az ellenségnek külömb-külömb kikötő-he-lyei között, és partjai körül, a' közösülésnek út-jait egészfzen el zártuk, és a' *Bresti* kikötő hely felé menő minden eleségnek és bornak útját, el-vágtuk. — Költ *Quiberon* mellett, Jun. 7-dikénn:
„*Edward Pellew*.”

A' Ministeriális levelek azt is írják, hogy egy Anglus Regiment. egy *Saints* nevü, *Quessant* és a' *Bretagnei* partok között lévő szigetetskére is ki szállott légyen. Ez egy közsiklás-sziget; tsak néhány száz halászkod lakják; Brethhez nem mesz-sze esik: igen nevezetes pedig azért, hogy azok a' minden féle portékákkal rakott hajók, a' melyek *Bourdaux*, *Rochefort*, és *Nantes* felől *Brest*-hez eveznek, azon a' *Canalisonn* szoktak által evez-ni, a' mely ezen sziget és a' part között vagyon; és a' szigetről egészfzen el lehet ezen hajók' út-ját zárni. Az Oppozitzióális levelek azonköz-ben, még kétségbe hozzák azt, hogy ez a' sziget el lenne foglaltatva.

Georges Generál, a' ki ismét a' *Morbihani* Chouanokat hallatik vezérelni, közelebről *Bretagnei* General-Lieutenantságot és veres pántlikát nyervén 13-dik *Lajostól*, ebből azt hozzák ki, hogy az Anglus hajók' expeditziójival a' *Georges'* mozgásai is függésben volnának. Elég az a' dologhoz, hogy az Anglus partokonn való mozgások nem hogy szünnének, hanem inkább nevednek; közelébből is néhány Regimentek ültek hajókra, és helyekbe még többek érkeztek, 's-mind ezek Frantzia országnak külömb-külobb partjai ellen készülnek menni expeditzióra.

Consul *Bonaparte* az *Edimburgi* Universitáshoz is elküldötte azokat a' *Universitási* kérdéseket, a' melyekről a' minap a' Német országi (és Magyar) Ujságokban is emlékezet tétetett.

Anglus Generál *Köhler* és a' hozzá tartozok, a' kik a' Törököknek az *Európai* Taktikára (hadakozás' módjára) való tanítása végett voltak Konstantzinápolyban, útban vagynak haza felé.

A' *Hadfield'* próceffussát megelőző törvényes környülállások már elvégezödtek, és minden órán ki fog menni a' sententziája. Ő a' napokban az Itélő-szék elibe állitódván, így szollott hozzá a' Fő-Biró: — Kiván e' a' fogoly magának pártfogót (prokátort)? — a' mely kérdésre *Hadfield* egy irált adott által, melyben minekutánna a' maga kégyényféget elő adta volna, kérte az Itélő-széket, hogy néki azt a' nevezetes *Erskine*, és *Serjeant Best* Urakat rendelje pártfogóinak. A' Biró az után *Erskine* felé fordulván, így szollott hozzá: Mint kételkedésen kívül való dolgo: téstem fel azt, hogy az Urnak a' fogoly' kívánsága ellen semmi ki-fogása nem leszen? *Erskine* így felelt: Milord! Ugy hiszem, hogy bé vett *praxis*

mi közöttünk az, hogy mikor valamely Törvénytudó valamely el-vádoltatott személytől, az ő védelmezésére ki-kérettetik, és a' Törvénytudó annál az Itélő-széknél szolgál, a' mely' elibe az el-vádoltatott személy idéztetve vagyon, tartozik ennek védelmezését a' maga professiója szerént fel-várolni; a' mely megjegyzéshez én ez útal még ezt is hozzá tetzem, hogy a' Tronushoz való hívségemet jobban meg nem mutathatom, mint azon kézfiségem által, hogy az *Angliai* törvényeket az ő Felsége' minden Jobbágyainak tehetsem szerént halznokra fordithassam. — Az után fel-olvasfa egy Secretárius a' *Hadfield* bünös tselekedetét, és ezt kérlette tőlle; *Bünös vagy-e', avagy nem bünös?* — melyre ő így felelvén: *nem bünös* — kérlette ismét tőlle a' Secretárius: hát ki által akarsz meg-itéltetni? — az Isten és lelkelem ismérte által (felelt *Hadfield*) — tartson meg' hát az Isten (így felelt néki a' Secretárius.)

Párisból:

„Generál *Desaix* alatt életében négy ló esett el, vagy ölettetett-meg; maga háromszor kapott febet. A' 14-dik Juniusi *Marcengói* nagy ütközet előtt tsak 3-mad nappal érkezett volt meg a' *Bonaparte* Consul' fő hadi szállására. Kevéssel a' tsata előtt így szollott az Adjutánsához: *Már rég nem verekedtem Európában; az ide való golyóbisok már nem is ismérnek: most történni fog rajtam valami.* — Mikor *Bonapartének* meg vitték a' *Desaix'* el-estét, az iszonyu tsatázás-közben tsak ennyit szollhatott: *Hogy nintsen módom a' sirásra!* — A' testét *Desaixnek* sietve *Maylandba* vitték a' meg-balzsamoztatás végett. — A' Párisiak subscriptziót kezdettek, hogy az öfzsze gyülemdő summából emlekeztető öfzlopot emeltessenek néki.

Erdély.

Kolosvár mellől, Gyaluból, Jun. 21-dikénn: — „

„Ma, éppen a' Nyár kezdetén ujjságul azt irhatom, hogy itt hatod naptól fogva olyan hó harmatos éjtzakáink, és hideg szeles mord napajaink járnak, a' milyenekre, ilyen idő szakaszban, a' kova-nézű vén-jámborok sem emlekeznek: úgy hogy, kételenek vagyunk Nyár kezdetkor, Decemberi köntösseinkre iszorulni. Török buzáink némely helyeken el forráztattak, semmivé lettek, mindenütt fárga halál-szinbe öltöztek; a' paszulyok 's több a' félék virágzások idejénn haldoklanak. Másként mit mondok! az ilyen idő is bé illik talám ugy nyárnak, mint a' szunnyogós Januárius Télnek. Ennek ez az értelme. A' közelebb mult Januáriusnak 20-ikán, a' midön szinte más fél singnyi vala a' hó, ki mentem vadászni az erdőre, 's egy kis napfény sugározván, tsak el bámultam, hogy szárnyokra költ lok szunnyogok siránkoznak füleim körül, és lebegnek szemeim előtt. — Ez is bé illik ugyan tsak ugy Télnek, mind a' fogas polgár, harmad napi gyermeknek. Ez azt télzi, hogy ugyan azon idő tájban helységünkben a' Prédikátor olyan gyermeket keresztelt, a' kinek szájában négy épületes fogai voltak. — De talám ez is bé illik ugy keresztelendőnek, mind 16 esztendőös Ifjantznak Kolosvár mellett, egy B. O. Buda nevü Helységben, egy olyan személy, a' ki midön az irt esztendöt el erre, valóságos meg öszült hajakkal úgy bó borittatott, mind a' mondola fa, viragzásának dején, virágokkal. Az Ifjunak ösz feje már most neg füstösödött leg öregebb hajakat visel. — Rá rt a' meg aggodt Természetre e' vonagló századnak végén, hogy a' maga születménnyelvel játékot tsináljon, mint az öreg matska a' farkával 's maga játékos cziczuffainak.“

Másodszori Híradás.

Ezen jelentő Levellel adatik tudtára a' Közönségnek; hogy Nemes Heves Varmegyében Kameralis Szólnok Várassának által elennében a' Tisza bal partyán fekvő Szanda és Derzs Puzták, ezen folyó esztendőben Sz. Mihály Havának 15 napján éppen ott a' Szandaji Nagy Vendég fogadóban hát, 's több esztendőkre árendába adatnak közönséges Licitatio által a' leg több fizetőknek: Azon két puztákon vannak Vendég fogadók, az elfőn vagyon ugyan az a' nagy Vendégfogadó, a' melyben két tágas Vendég szoba; egy közönséges ivó; a' Korcsmárosnak maga szobája Kamarája; Konyhája; Pincze; Padlás; Fészer; és 60 Lóra való illatlo, ezen fogadó éppen az Erdélybe és Bánátusba szolgáló Ország utyában a' Szólnoki hid, és töltés végén fekszik. Nem meszke tüle vagyon egynéhány hód dézsma alá való szöllő, közönséges, és Viza-halászat a' Tiszaába, sok ezer hód szantó föld, Rét, és Legelő: a' kinek kedve lészzen; tessék 15-dik Sept. A. C. ugyan azon Szandaji Nagy Vendég fogadóban regveli 9 óraker, meg jelenni. Költ Pétervásáran 15. Juni 1800. Eger mellet.

Jegyzés.

Már több ízben meg kérdeztettünk, hogy a' Tudósításoknak Újságainkba való bé nyomtatása mibe kerüljön? azért-is moltan közönségesen jelentjük, hogy ha a' Tudósítás nyomtatásban fél lapot teszen, ennek első ki hirdettetése 1 for.; háromszori ki hirdettetése 2 for.; ha a' Tudósítás nyomtatva egy egész lapot foglal el, első ki-adása 2 for.; háromszori ki adása 3 forint; ha a' Tudósítás két nyomtatott lapot foglal el, ennek első ki hirdettetése 3 for. háromszori 5 forint, és így tovább, —

P. D.